

Conclusie

Om verdere verspreiding te voorkomen staan niet-medicamenteuze maatregelen centraal. Kleding, beddengoed, knuffels en dergelijke moeten goed luizenvrij worden gemaakt. Alle gezinsleden moeten gecontroleerd worden met een luizenkam op de aanwezigheid van luizen en neten. Voor de keuze van de behandeling is het gezien de beperkte onderzoeksgegevens over de effectiviteit en de resistentie voor medicamenteuze luizenmiddelen niet goed mogelijk een eenduidig behandelingsadvies te geven. De intensieve 'nat-kam-methode' en medicamenteuze behandeling met malathion of permethrine zijn in principe gelijkwaardige behandelopties.

Omdat er weinig bekend is over de resistentie in Nederland beschouwt men malathion (0,5%) en permethrine (1%) beide als middelen van eerste keus bij een medicamenteuze behandeling. Bij beide middelen is herapplicatie na zeven dagen noodzakelijk.

In het geval dat pediculicide middelen gecontra-indiceerd zijn (bij zwangerschap of kinderen tot 6 maanden) is het gebruik van een netenkam aangevuld met strenge hygiënische maatregelen een werkzaam alternatief. Als een medicamenteuze behandeling in de zwangerschap of lactatieperiode toch nodig is, heeft permethrine de voorkeur.

Literatuur

- 1 Brugman E, Meulmeester JF, Spee-van der Wekke J, Beuker RJ, Radder JJ. Peilingen in de jeugd gezondheidszorg. PGO-peiling 1993/1994.

- Leiden: TNO Preventie en gezondheid, 1995. Publ.nr. 95.061.
- 2 Draijer LW, Folmer H. Farmacotherapeutische richtlijn Hoofd- en kleepluis. Utrecht: Nederlands Huisartsen Genootschap, 2007. www.nhg.org.
- 3 Landelijk Coördinatiecentrum Infectieziekten. *Pediculus humanus capitis*. <http://www.rivm.nl/cib/infectieziekten-A-Z>.
- 4 Roberts RJ. Head lice. *N Eng J Med* 2002; 346:1645-50.
- 5 Burgess I. Head lice. *BMJ Clin Evid* 2007;04:1703.
- 6 Van der Stichele RH, Dezeure EM, Bogaart MG. Systematic review of clinical efficacy of topical treatments for head lice. *BMJ* 1995;311:604-8.
- 7 Meinking TL, Vicaria M, Eyerdam DH, Villar ME, Reyna S, Suarez G. Efficacy of a reduced application time of Ovide lotion (0.5% Malathion) compared to Nix crème rinse (1% permethrin) for the treatment of head lice. *Pediatr Dermatol* 2004;21:670-4.
- 8 Hill N, Moor G, Cameron MM, Butlin A, Preston S, Williamson MS, et al. Single blind, randomised, comparative study of the Bug Buster kit and over the counter pediculicide treatments against head lice in the United Kingdom. *BMJ* 2005;331:384-7.
- 9 Roberts RJ, Casey D, Morgan DA, Petrovic M. Comparison of wet combing with malathion for treatment of head lice in the UK: a pragmatic randomised controlled trial. *Lancet* 2000;356:540-4.

Deze bijdrage in de serie Kleine kwalen is gepubliceerd in het gelijknamige boek onder redactie van J.A.H. Eekhof, A. Knuistingh Neven en W. Opstelten. Maarssen: Elsevier gezondheidszorg, (thans 5e editie, 2007: ISBN 978-90-352-29587). Publicatie gebeurt met toestemming van de uitgever.

Intermezzo

Korsakow

John heeft gezopen als een dragonder, tot zijn vijfenveertigste. Toen was zijn lever één littekenklont, tien liter vocht in zijn buik, suf van de geelzucht. Hij heeft het overleefd. Sindsdien dronk hij niet meer. Hij en ik waren daar trots op. Ondertussen was zijn brein pap geworden. Dat heet Korsakow. De uitleg daarover blijft niet hangen. Daarom heb ik hem een brief geschreven. "Beste John, je hebt Korsakow door de alcohol. Dan is je geheugen stuk, je brein is kapot. Kom rustig langs voor een praatje". Inderdaad komt hij keer op keer verbaasd vragen wat Korsakow is en waarom ik hem verboden heb auto te rijden. "Kijk, vandaag kreeg ik deze brief van je ...", elke keer weer.

De geestkracht die hij had om te stoppen met drinken is sinds kort kapot en dus drinkt hij weer. Korsakow door de drank, nu aan de drank door Korsakow. Hij heeft weer een buik vol vocht, valt vaak, heeft geïnfecteerde wonden.

De verslavingskliniek kan hem niet hebben, want hij is te gedragsgestoord. De Korsakow kliniek wil hem niet, want hij heeft een lastige dronk. Het ziekenhuis neemt hem alleen op als hij te ziek is om lastig te zijn. Hij is daar inderdaad niet te hanteren. Het verpleeghuis kan hem niet hebben, want hij verstoort de dementen. Een psychiater kan weinig beginnen met iemand die zijn hulpvraag steeds vergeet. En de rechter kan geen dwangbehandeling toewijzen (waar trouwens?), want de wet staat dit nauwelijks toe. Met dank aan de juridische ethiek. John heeft een onbehandelbare ziekte waar we een hekel aan hebben. We hebben een hekel aan John. Ik vind het een schandaal.

Nico van Duijn